

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

23.12.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 22 груд. Зеленський доручив розробити нові підходи до визначення святкових і пам'ятних днів. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Святкові дати з урахуванням воєнних реалій: Президент ініціює оновлення державного календаря. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Іван Марчук оскаржує передачу авторських прав на свої картини: у Тернополі відбулося засідання суду. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Український тиждень. – 2025. – 22 груд. Загрози отруєння даних: як тоталітарні режими переписують минуле у тіньовій війні штучного інтелекту. – Баловсяк Н.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[NV. – 2025. – 22 груд. «Остання скрепа «руського мира». Як ідея демонтувати пам'ятники Булгакову в Києві викликала гостру дискусію. – Інф.](#)

Мовні питання

[Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Скарг на порушення мовного закону в інтернеті поменшало – Івановська. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 23 груд. Українська мова зміцнила позиції в соцмережах. – Марків Н.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Майже всі регіони цьогоріч показали зміцнення позицій української мови, крім Одеси. – Інф.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Український ансамбль Partes виступив у Нідерландах і Німеччині. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 22 груд. Різдвяний концерт Національного хору Верьовки у Києві відкрив святковий тур містами України. – Петришин О.](#)

[Україна молода. – 2025. – 22 груд. Територія Різдва представить «Щедрика» у стилі «Диких танців» і зустріч з Адою Роговцевою та її правнуком. – Григоренко В.](#)

[NV. – 2025. – 22 груд. «Більше, ніж просто музична подія». Monatik став першим хедлайнером Atlas Festival 2026. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 22 груд. У ритмі трьох світів: столична галерея демонструє самотній проєкт В'ячеслава Брейша. – Асадчева Т.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 22 груд. «Довженко-Центр» отримає додаткове фінансування у 2025 р. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Довженко-Центр цього року отримає додаткове фінансування – Мінкульт. – Інф.

NV. – 2025. – 23 груд. Другий найкасовіший фільм року. «Ти – космос» зібрав понад 50 млн гривень за п'ять тижнів прокату. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Названа дата прем'єри фільму «Мавка. Справжній міф». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Фільм «Незламний», в якому зіграв Усик, вийде у січні на HBO Max. – Інф.

Література

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 22 груд. Поезія, проза та щоденники війни: конкурс «4.5.0.» оголосив переможців 2025 року. – Наріжна В.

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Національний рейтинг Укрінформу «Книжковий інфобум – 2025» оголосив довгий список. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. У «Видавництві Старого Лева» вийшла остання збірка Юрія Тарнавського. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. В Україні цього року заблокували 20 онлайн-книгарень, які продавали російські видання. – Інф.

NV. – 2025. – 23 груд. Давня історія із Закарпаття. Голлівудська акторка Кетрін Вінник зачитала казку для українських дітей у Нью-Йорку. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. У Берліні пройшов великий концерт української різдвяної пісні. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Вірш Богдана-Ігоря Антонича передали до Музею сухопутних військ в Іспанії. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. В Абу-Дабі українська громада провела фестиваль «Коляда 2025». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. «Різдво з порожнім стільцем»: у Варшаві вшанували пам'ять захисників, полонених і зниклих безвісти. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 22 груд. Зеленський доручив розробити нові підходи до визначення святкових і пам'ятних днів. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Святкові дати з урахуванням воєнних реалій: Президент ініціює оновлення державного календаря. – Інф.

Президент Володимир Зеленський доручив підготувати пропозиції щодо впорядкування святкових та особливих дат у державному календарі з урахуванням воєнних реалій і суспільної справедливості. За словами Президента, це питання він обговорив із Головою Верховної Ради України Русланом Стефанчуком. «Бувають погані календарні співпадіння – і війна внесла багато таких змін. Коли дні трагедій припадають на дні професійних свят», – наголосив Президент. Він навів приклад успішних змін у календарі, зокрема перенесення святкування Різдва. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4072452-svatkovi-dati-z-urahuvannam-voennih-realij-prezident-iniciue-onovlenna-derzavnogo-kalendara.html>
<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/svyatkovi-dati-v-ukrajini-zelenskiy-doruchiv-napracyuvati-novi-pidhodi-50570546.html>

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Іван Марчук оскаржує передачу авторських прав на свої картини: у Тернополі відбулося засідання суду. – Інф.

У Тернопільському міськрайонному суді відбулося засідання у цивільній справі за позовною заявою художника Івана Марчука до чотирьох осіб про визнання недійсним ліцензійного договору, який передбачає передачу майнових авторських прав на зображення його картин. Відповідачами у справі є Сергій Павленко, Михайло Синиця, Ігор Апостол та Тамара Стрипко. Тернопільський міськрайонний суд відкрив провадження у справі про визнання недійсним ліцензійного договору ще 11 липня. Про спробу заволодіння авторськими правами на його твори іншими особами Іван Марчук повідомив на своїй офіційній сторінці у Фейсбукі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072596-ivan-marcuk-oskarzue-peredacu-avtorskih-prav-na-svoi-kartini-u-ternopoli-vidbulosa-zasidanna-sudu.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Український тиждень. – 2025. – 22 груд. Загрози отруєння даних: як тоталітарні режими переписують минуле у тіньовій війні штучного інтелекту. – Баловсяк Н.

«Штучний інтелект перетворився на нове поле битви не лише як інновація чи сегмент технологічного бізнесу. ШІ-чатботи, в яких дані стали зброєю, перетворюються на інструменти маніпуляцій, і їх використовують авторитарні режими. Навесні цього року аналітики агенції NewsGuard виявили, що російська дезінформаційна мережа Pravda вплинула на роботу популярних ШІ-чатботів, а саме перетворила ці IT-продукти на джерела поширення російської пропаганди. Pravda – це велика російська пропагандистська та дезінформаційна мережа сайтів, відома також як Portal Kombatt. Вона розповсюджує велику кількість матеріалів із проросійськими наративами й

фейковою інформацією та діє в різних країнах світу, пропонуючи контент різними мовами. Часто контент, що публікується на сайтах мережі Pravda, є переповідками із проросійських державних медіа та Telegram-каналів. Мережа була запущена у квітні 2022 року і за три роки існування охопила 49 країн світу. Експерти NewsGuard ідентифікували 150 вебсайтів, що увійшли до цієї мережі. Завдяки популярності й інструментам пошукової оптимізації контент, що публікується на сайтах мережі Pravda, часто потрапляє у верхні частини пошукової видачі та обговорюється в соцмережах. Також через її популярність частина контенту, що продукується Pravda, потрапляє у тренувальні датасети, на яких навчається ШІ. Відтак із часом ШІ-чатботи починають продукувати наративи російської пропаганди, озвучені на ідеях мережі Pravda. Тільки у 2023 році на сайтах мережі Pravda було опубліковано понад 3 млн матеріалів, які потрапили в датасети для навчання ШІ-чатботів від OpenAI, Google, Microsoft, Meta, Anthropic, Perplexity. Проблема цієї ситуації полягає в тому, що останнім часом люди дедалі частіше використовують ШІ-інструменти для отримання новин та пошуку відповідей на запитання. Навіть за умови загального заповнення інтернету ШІ-сміттям некоректні датасети для навчання ШІ-моделей є ще серйознішою проблемою. Адже через зміну поведінки споживачів ШІ-інструменти з огляду на високий інтерес користувачів до них усе активніше використовуються для формування громадської думки. Тож пропаганда, що шириться у відповідях ШІ-чатботів, з часом впливатиме не лише на сприйняття конкретних подій, але й на політичні процеси, громадську думку та міжнародні відносини в цілому. Проблема стає набагато серйознішою, адже завдяки ШІ-пропагандистам російська пропаганда не просто поширюється в інтернеті – вона стає частиною «бази знань» ШІ. А ШІ-чатботи поширюють ці знання у світі. Історія із мережею Pravda та навчанням на основі її даних великих мовних моделей, що лежать в основі ШІ-чатботів, є прикладом отруєння даних. Таку назву отримала новітня цифрова загроза, об'єктом якої є навчальні датасети моделі... Отруєння даних також відоме під назвою «LLM-грумінг» (LLM grooming). Загалом те, що сьогодні називають LLM-грумінгом, насправді не є окремою технологією, а радше загальною назвою для сукупності практик роботи із ШІ – від отруєння даних до систематичного нав'язування наративів через контекст... На сьогодні відомі результативні кампанії просування фейків через ШІ-чатботи. До прикладу, кремлівська операція з просування наративів про корумпованість українських чиновників, які нібито купують вілли, яхти та спорткари за кошти західної допомоги, стала одним із найбільших успіхів операції «Storm-1516». Вона зачепила впливових політиків США, в тому числі сенатора Джей Ді Венса та конгресвумен Марджорі Тейлор Грін. Ці самі фальшиві твердження вже сьогодні повторюють ШІ-чатботи, цитуючи російські пропагандистські сайти як легітимні джерела... Особливо активно організовують подібні атаки задля отруєння даних тоталітарні уряди, а саме Росія та Китай. Росія спеціалізується на впровадженні геополітичних тригерів – прихованих команд, які активуються під час згадки специфічних ключових слів або контекстів. Дослідники виявляли результати отруєння датасетів у контекстах, пов'язаних із геополітичними конфліктами, західними

інституціями та подіями в Україні. Причому для цього використовувався не лише контент мережі Pravda. У липні 2024 року спільна заява кібербезпекових агентств США, Канади та Нідерландів підтвердила, що афілійовані з RT структури використовували Meliorator – програмне забезпечення авторства російського державного медіа RT, що масово генерує фальшиві онлайн-персони з використанням штучного інтелекту... Наслідки цих впливів та те, як ШІ-чатботи транслиють російську пропаганду, перевіряли журналісти українських видань Texty та «Детектор медіа»... Проблема отруєння даних стає серйознішою з кожним роком. І почасти це пов'язано з тим, що ШІ часто не вистачає даних для навчання, тож розробники використовують неперевірені датасети. Звіт JFrog State of the Software Supply Chain 2025 показав, що близько 70% організацій дозволяють розробникам ШІ-інструментів завантажувати датасети просто з публічних реєстрів, що створює подальші ризики під час роботи із цими даними. Аналітики оцінюють, що понад половина хмарної ШІ-інфраструктури залишається вразливою до атак через ланцюги поставок з огляду на відсутність належного контролю походження даних і моделей. Інші дослідницькі групи підтверджують масштаб проблеми... Отруєння даних стало серйозною загрозою з боку авторитарних режимів, елементом гібридної та когнітивної війни. Китай і Росія систематично експлуатують фундаментальну слабкість сучасного ШІ – його залежність від величезних обсягів публічних даних, походження та достовірність яких неможливо верифікувати повністю. Наслідки цього протистояння виходять за межі технологічної сфери та все більше стосуються геополітичних проблем. Коли ШІ-інструменти, які стають повсякденними помічниками мільйонів людей, навчаються на скомпрометованих даних, а потім продукують для цих людей потрібні наративи – під загрозою опиняється здатність демократичних суспільств адекватно сприймати реальність... У 2025 році людство стоїть перед критичним вибором: або розробити ефективні захисні механізми, або дозволити авторитарним режимам отруїти колективний машинний розум цивілізації. Тіньова війна ШІ вже йде повним ходом». Докладно:

<https://tyzhden.ua/zahrozy-otrueniennia-danykh-iak-totalitarni-rezhymy-perepysuiut-mynule-u-tinovij-vijni-shtuchnoho-intelektu/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

NV. –2025. – 22 груд. «Остання скрепа «русского мира». Як ідея демонтувати пам'ятники Булгакову в Києві викликала гостру дискусію. – Інф.

«... Письменник Михайло Булгаков знову розділив українське суспільство на тих, хто підтримує прибирання з публічного простору встановленого йому пам'ятника і тих, хто проти. Ще в квітні 2024 року УІНП визнав Михайла Булгакова символом російської імперської політики, який підлягає деколонізації. Рішення Київради прибрати пам'ятник Булгакову, а разом із ним пам'ятники поетці Анні Ахматовій (у Маріїнському парку) та радянському діячу Дмитру Мануїльському (на розі Інститутської та Липської вулиць) і ще близько 10 представникам російської та радянської культури підняло ще одне важливе питання: чому досі в Києві немає пам'ятників Нечую-

Левицькому, Олександру Мурашку, Олександру Кошицю та іншим представникам української культури. Як і при попередніх спалахах подібних дискусій, думки користувачів Мережі розділилися... Але дискусія вийшла далеко за межі просто прибрати пам'ятник чи залишити. Дописувачі нагадали, що знаменита українська «толерантність до ворожого» та «швидке забування кривд» призвела до геноцидальної війни, нагадали, що це Росія мітить своїми пам'ятниками території, щоб потім назвати їх своїми. «В мене не було б зауважень до демонтажу пам'ятника Булгакова, якби він стояв деінде – в якомусь парку, на бульварі імені себе чи умовного Пушкіна чи ще десь. Але з пам'ятником конкретно на Андріївському ситуація дещо інакша. Тому що там він, НА МОЮ ДУМКУ, доречний. Під час попередньої хвилі срачу кілька років тому – власне, вже тоді було зрозуміло, що пам'ятнику гайки – я і прочитав ту саму «Білу гвардію», і навіть «Я убіл», і в музей сходив. І мені сподобалося... А тому що було цікаво саме в історично-краєзнавчому контексті... Я вже писав, що Музей Булгакова, на мою думку, має бути реорганізований. Його, як на мене, доцільно перетворити з музею одного твору на музей Перших визвольних змагань. Це дозволить вплести туди цей твір як історичне свідчення, але без імперського посилу...», – поділився роздумами журналіст Олекса Шкатов. Видавець Олександр Красовицький (видавництво «Фоліо») вважає, що в Україні дійсно не вистачає пам'ятників українським письменниками ..., і при цьому зазначає, що пам'ятник Анні Ахматовій теж треба залишити, бо вона «завжди була жертвою режиму, а не його слугою». «З Булгаковим набагато складніше. Абсолютної істини не існує. Те, що він був частиною російського, імперського Києва, безумовно. Чи він є письменником, який буде в історії і далі – теж так... Є логіка в тому, щоб пам'ятник прибрати, щоб він не викликав згадок про російську мову і літературу в часи, коли на Україну летять російські бомби. Краще прибрати зараз, ніж постійно обговорювати це далі. Звикнемо дуже швидко. Звісно, є і інші приклади. Але вони не для травмованої Великою війною країни. В центрі Монреалю – пам'ятник англійській королеві Вікторії. Квітів там немає. Вона – ворог для більшості населення франкомовного Квебека. Але і червоної фарби немає», – написав Олександр Красовицький. Оксана Забужко нагадала, що Кремль добре вміє працювати із монументальною пропагандою... Віталій Портников зазначив, якщо Україна не відіб'ється у цій війні від Росії, то в захопленій Україні вже нічого українського не буде... Письменник Андрій Кокотюха зауважив, що росіяни однаково вбивають в Україні як читачів Шевченка, так і читачів Булгакова із Пушкіним... Художник Саша Курмаз запропонував ідею залишити пам'ятник Булгакову, при цьому нагадавши, що він був російським письменником... «Булгаков функціонує як остання й найміцніша скрепа «руського міра» для просвіщених киян. Критерієм «величчя» діяча культури для місцевої публіки й надалі залишається успіх, легалізований у столицях імперії, а не принципова відмова від співпраці. Механізм, на якому була вибудована російська імперія, продовжує ефективно працювати», – зауважив колишній голова держкіно Пилип Ілленко». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/pam-yatnik-mihaylu-bulgakovu-diskusiya-shchodemontazhu-v-kiyevi-trivaye-50570471.html>

Мовні питання

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Скарг на порушення мовного закону в інтернеті поменшало – Івановська. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 23 груд. Українська мова зміцнила позиції в соцмережах. – Марків Н.

Скарг на порушення мовного закону в інтернеті поменшало, однак характер цих порушень змінюється. Про це розповіла Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська під час пресконференції в Укрінформі. «Частка скарг щодо мови інтернет-представництв у загальній кількості звернень поступово зменшується з 46% у 22-му році до 25% у 25-му. Водночас абсолютна кількість таких скарг залишається значною. Це свідчить не про зникнення проблеми, а про її трансформацію...», – зазначила Олена Івановська. За її словами, якщо у 2022–2023 роках близько 80% порушень стосувалися відсутності українськомовної версії сайтів, то у 2024–2025 роках домінують скарги на завантаження за замовчуванням російськомовної версії за наявності української. Вона зауважила, що паралельно зменшується кількість скарг на сайти, натомість зростає кількість звернень щодо соцмереж та комерційної інформації малого бізнесу. «Станом на 17 грудня 2025 року було розпочато 971 захід державного контролю, з них 310 щодо мови інтернет-представництв. Це 32% від загальної кількості. За результатами контролю складено протоколи та ухвалено постанови у 304 справах, що становить 44% від всіх адміністративних справ. Переважають попередження, але застосовуються і штрафи... Фактично близько третини інтернет-представництв, щодо яких надійшли обґрунтовані скарги і де зафіксовано порушення, притягуються до адміністративної відповідальності», – повідомила Олена Івановська. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4072347-skarg-na-porusenna-movnogo-zakonu-v-interneti-pomensalo-ivanovska.html>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121277/>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Майже всі регіони цього річ показали зміцнення позицій української мови, крім Одеси. – Інф.

Одеська область не демонструє посилення української мови в соцмережах, водночас у регіоні зберігаються сильні позиції російської. Про це йдеться у дослідженні, проведеному Центром контент-аналізу стосовно вживання української та російської мов в українському сегменті соціальних мереж у 2025 році, яке презентували в Укрінформі. «В цілому практично всі регіони показали за останній рік зміцнення позицій української мови на кілька відсотків. Але треба сказати, що суттєве занепокоєння викликає вже впродовж багатьох років Одеська область...», – сказав керівник аналітичного відділу Центру контент-аналізу Сергій Стуканов. Він зазначив, що в Одеській області зберігаються дуже сильні позиції російської мови. Водночас, за його словами, Запорізька область, попри часткову окупацію, показала зростання використання української мови – з 43% до 60%. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4072382-majze-vsi-regioni-cogoric-pokazali-zmicnenna-pozicij-ukrainskoi-movi-krim-odesi.html>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Український ансамбль Partes виступив у Нідерландах і Німеччині. – Інф.

Ансамбль Partes під орудою Наталії Хмілевської завершив концертний тур Нідерландами та Німеччиною, він присвячений популяризації української духовної музики та традиції багатоголосся. Тур розпочався в Амстердамі і охопив Утрехт, Маастрихт, Алмере та Кельн. Перед одним із концертів учасниця ансамблю, музикознавиця та кураторка Анна Гадецька нагадала про складні умови роботи українських музикантів під час війни. У програмах звучала духовна музика XVII–XVIII ст. – твори Максима Березовського, Миколи Дилецького, Андрія Рачинського та інших авторів, зокрема і тих, чий імена не збереглися в рукописах. Концерт у Німеччині відбувся в межах виставки вітражів «Світло в темні часи. Середньовічні вітражі з Музею Ханенків у Києві» та серії :unlimited центру старовинної музики zamus, що поєднує ранню музику з сучасними мистецькими практиками. 25 грудня відбудеться різдвяна трансляція запису кельнського концерту на каналі WDR 3 німецького суспільного мовника, що зробить українську барокову спадщину доступною ширшій аудиторії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072366-ukrainskij-ansambl-partes-vistupiv-u-niderlandah-i-nimeccini.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 22 груд. Різдвяний концерт Національного хору Верьовки у Києві відкриє святковий тур містами України. – Петришин О.

4 січня у Києві відбудеться різдвяний концерт Національного хору ім. Григорія Верьовки, який стане стартом різдвяного туру колективу містами України, що триватиме з 4 по 24 січня. Святкову програму буде представлено на сцені МЦКМ, вона об'єднає автентичні різдвяні традиції з сучасним сценічним прочитанням. У концерті візьмуть участь хор, оркестр та балет хору – загалом близько 100 артистів на сцені. Графік Різдвяного туру хору ім. Григорія Верьовки: 10.01 – Житомир; 18.01 – Хмельницький; 19.01 – Львів; 20.01 – Івано-Франківськ; 21.01 – Чернівці; 22.01 – Тернопіль; 23.01 – Луцьк; 24.01 – Рівне. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121252/>

Україна молода. – 2025. – 22 груд. Територія Різдва представить «Щедрика» у стилі «Диких танців» і зустріч з Адою Роговцевою та її правнуком. – Григоренко В.

Проект «Територія Різдва. Дух Нескорених», ініційований Анжелікою Рудницькою, 24 грудня вражатиме виступами-несподіванками. Його зйомки відбувалися у павільйонах Національної кіностудії ім. Олександра Довженка. Колядки і щедрівки артисти виконують разом із фронтовими героями та ветеранами захисту України: парамедикинями Юлією «Тайрою» Паєвською,

Юлією «Кубою» Сідоровою, захисником «Азовсталі» Дмитром «Орестом» Козацьким, поетом і майором ЗСУ Дмитром Лазуткіним, фронтменами гуртів «Нумер 482» Віталієм Кириченком та «Тінь Сонця» Сергієм Василюком, а також Наталею Трач, Едуардом Драчем, Христиною Панасюк. Професійні артисти Руслана Лижичко, Наталія Сумська, Євген Нищук, Павло Зібров, Анжеліка Рудницька, Марія Бурмака, Марта Адамчук, Іван Маруніч, Ярослав Джусь, та ін. на сцені проєкту перевтіляться у персонажів вертепу. Режисерка містерії – Світлана Деркач, хореографія від Ольги Семьошкіної, головної балетмейстерки Національного драматичного театру ім. Івана Франка, заслуженої діячки мистецтв України. Колядки традиційно прозвучать також жестовою мовою у перекладі Марини Ліферової. Прем'єра відбудеться YouTube-каналі Анжеліки Рудницької. Проєкт здійснюється за підтримки Українського культурного фонду. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192780/>

NV. – 2025. – 22 груд. «Більше, ніж просто музична подія». Monatik став першим хедлайнером Atlas Festival 2026. – Інф.

Співак і танцівник Monatik став першим хедлайнером Atlas Festival 2026, що пройде в липні наступного року у Києві. Також на фестивалі виступлять: Курган&Agregat, Хейтспіч, The Unsleping, SKYLERR, Фактично Сами, Shmiska та літературно-музичне об'єднання МУР. Atlas Festival 2026 триватиме з 17 по 19 липня і пройде на території ТРЦ Blockbuster Mall. Фестиваль, як і в попередні роки, матиме благодійну мету. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/atlas-festival-2026-monatik-spav-pershim-hedlaynerom-lokaciya-i-dati-provedennya-v-kiyevi-50570491.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 22 груд. У ритмі трьох світів: столична галерея демонструє самотній проєкт В'ячеслава Брейша. – Асадчева Т.

У київському артпросторі «Vakulenko Art Consulting» триває виставка «Ритм трьох світів», де представлено твори одного з найвиразніших майстрів романтичного фігуративного постмодернізму В'ячеслава Брейша. У своєму новому проєкті митець об'єднав три ключові теми своєї творчості – джаз, козацьку Україну та Японію. Ці різні культурні світи поєднані авторською манерою митця в єдину історію про енергію, культуру та внутрішній ритм. Виставка «Ритм трьох світів» триватиме до 18 січня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/121265/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 22 груд. «Довженко-Центр» отримає додаткове фінансування у 2025 р. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Довженко-Центр цього року отримає додаткове фінансування – Мінкульт. – Інф.

Національний центр Олександра Довженка у результаті перерозподілу Державним агентством України з питань кіно бюджетних коштів отримає у 2025 році додаткове фінансування на суму 2,5 млн грн. «Міністерство культури

України спільно з Державним агентством України з питань кіно оперативно врегулювали фінансові питання Національного центру Олександра Довженка, що виникли у 2025 році», – зазначили у відомстві. Необхідні кошти було перерозподілено Держкіно в межах бюджетної програми, що дало змогу забезпечити роботу Довженко-Центру, зокрема своєчасну виплату заробітної плати працівникам та оплату комунальних послуг. Інституція стабільно виконуватиме статутні завдання із збереження та популяризації українського кіномистецтва, наголосили в міністерстві. Як головний розпорядник коштів Міністерство культури очікує від Держкіно фінального звіту про вжиті заходи й повне погашення зобов'язань перед працівниками Довженко-Центру. «Одна зі стратегічних цілей команди Мінкульту – посилення інституційної спроможності культурних інституцій. Щоб вони мали фінансову стабільність, можливості для розвитку, масштабування та стратегічного планування своєї діяльності», – зазначила віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна. Наразі Мінкульт спільно з Держкіно та командою Довженко-Центру напрацьовує рішення щодо посилення фінансової автономії установи у 2026 році. Йдеться про створення умов для сталої роботи Довженко-Центру, захисту трудових прав його працівників і безперервного виконання місії зі збереження, дослідження й популяризації українського кіномистецтва. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1130547.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072453-dovzenkocentr-cogoric-otrimae-dodatkovye-finansuvannya-minkult.html>

NV. – 2025. – 23 груд. Другий найкасовіший фільм року. «Ти – космос» зібрав понад 50 млн гривень за п'ять тижнів прокату. – Інф.

Фільм «Ти – космос» режисера Павла Острікова зібрав понад 50 млн грн за п'ять тижнів прокату. Це друга найкасовіша українська стрічка 2025 року. Про це йдеться на сторінці фільму в Instagram. Найкасовішим фільмом 2025 року залишається «Антарктида» Антона Птушкіна. Згідно з даними Forbes, станом на 26 листопада стрічка збрала 1,77 млн грн та увійшла до п'ятірки найкасовіших українських фільмів. «Мавка. Лісова пісня» – 4,27 млн грн; «Я, ти, він, вона» – 2,61 млн грн; «Скажене весілля» – 1,95 млн грн; «Довбуш» – 1,87 млн грн; «Антарктида» 1,77 млн грн. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/film-ti-kosmos-strichka-stala-drugim-naykasovishim-filmom-roku-skilki-vdalosya-zibrati-50570661.html>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Названа дата прем'єри фільму «Мавка. Справжній міф». – Інф.

У палаці «Україна» у Києві 22 лютого 2026 року відбудеться національна кінопрем'єра українського фентезійного фільму «Мавка. Справжній міф». На глядачів чекають зустріч з командою фільму, зірки кіно та шоубізнесу, виконання саундтреку та чарівна історія забороненого кохання. Квитки вже є у вільному доступі. В український прокат стрічка вийде у березні

2026 року. У кінотеатрах попередньо встановлено вікові обмеження 12+. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072360-nazvana-data-premeri-filmu-mavka-spravznij-mif.html>

Укрінформ. – 2025. – 23 груд. Фільм «Незламний», в якому зіграв Усик, вийде у січні на HBO Max. – Інф.

Стримінгова платформа HBO Max 23 січня випустить американську спортивну драму «Незламний» / «The Smashing Machine» за участю українського чемпіона світу з боксу Олександра Усика. «Незламний» – це біографічний фільм про дворазового чемпіона UFC у важкій вазі Марка Керра. Режисером стрічки є Бенні Сафді. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072578-film-nezlamnij-v-akomu-zigrav-usik-vijde-u-sicni-na-hbo-max.html>

Література

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 22 груд. Поезія, проза та щоденники війни: конкурс «4.5.0.» оголосив переможців 2025 року. – Наріжна В.

Журі конкурсу воєнної літератури «4.5.0.» оголосило переможців 2025 року в чотирьох категоріях. Лауреатів обрали серед 190 поданих робіт від 176-ти авторів, йдеться на сайті міжнародного фонду «Відродження». Усі роботи подавали анонімно, члени журі не знали імен авторів. Твори оцінювали винятково за художньою якістю та змістом. У категорії «Поезія» перше місце посів Сергій Татчин, друге – Олексій Паляничка, а третє – Денис Астаф'єв. Також журі відзначило роботи ще майже тридцяти учасників, серед яких Ірина Бобик, Артем Лоїк, Павло Коробчук і Оксана Рубаняк. У жанрі «Оповідання» переміг Денис Соломонюк, друге місце посів Віктор Янкевич, третє – розділили Іван Бережний, Марія Карась і Владислав Івченко. Переможцем у категорії «Есе» став Микола Сорока, друге місце посів Богдан Зарицький, третю позицію поділили Сергій Токінов і Сергій Науменко. У категорії «Щоденники» перше місце отримав Антон Запорожець, друге – Володимир Милько, Віталій Сладкий і Федір Рудий, третє – Євген Попеску. За підсумками конкурсу вийде антологія воєнної літератури з творами переможців і фіналістів, а вихід книжки заплановано на 2026 рік. До складу журі увійшли письменники, військові та літературознавці, зокрема Євген Лір, Олена Герасим'юк, Павло Вишебаба, Аліна Сарнацька, Володимир Єрмоленко та Ростислав Семків. Конкурс «4.5.0.» є спільним проєктом фонду «Відродження» та «Видавництва Старого Лева». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/poezija-proza-ta-shchodenniki-vijni-konkurs-450-oholosiv-peremozhtsiv-2025-roku.html>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Національний рейтинг Укрінформу «Книжковий інфобум – 2025» оголосив довгий список. – Інф.

Національний рейтинг Укрінформу «Книжковий інфобум – 2025» оголосив довгий список книг, які номінуються на звання найкращої книги року.

Рейтинг започатковано у 2025 році з метою популяризації книгочитання та інформаційної підтримки українських авторів. За словами голови оргкомітету Любові Базів, 14 експертів рейтингу, серед яких відомі літературознавці, критики, журналісти та книжкові блогери, визначать переможців у чотирьох номінаціях: «Найкраща прозова книга», «Найкраща книга публіцистики, нонфікшн», «Найкраща книга для дітей та юнацтва», «Найкраща поетична книга». У кожній номінації Національне українське інформаційне агентство визначить переможців у спеціальній номінації «Вибір Укрінформу». Переможців буде оголошено 24 грудня. Видання публікує довгі списки премії:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072363-nacionalnij-rejting-ukrinformu-knizkovij-infobum2025-ogolosiv-dovgij-spisok.html>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. У «Видавництві Старого Лева» вийшла остання збірка Юрія Тарнавського. – Інф.

У «Видавництві Старого Лева» вийшла друком збірка вибраних віршів поета, прозаїка, есеїста і співзасновника Нью-Йоркської групи Юрія Тарнавського – остання книга, над якою автор встиг попрацювати за життя. «Traje de luces. Вибрані поезії» містить твори із першого тому зібраних віршів Юрія Тарнавського «Поезії про ніщо та інші поезії на цю саму тему», а також україномовні варіанти з найновіших творів англійською мовою. Післямову до видання створив поет, журналіст, редактор і керівник громадської організації «Культурно-видавничий проєкт Читомо» Олександр Мимрук. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072339-u-vidavnictvi-starogo-leva-vijsla-ostanna-zbirka-uria-tarnavskogo.html>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. В Україні цьогоріч заблокували 20 онлайн-книгарень, які продавали російські видання. – Інф.

Упродовж 2025 року було заблоковано 20 онлайн-книгарень, які розповсюджували книжкову продукцію держави-агресора. Про це сказав перший заступник голови Держкомтелерадіо Богдан Червак під час пресконференції в Укрінформі. За його словами, попри законодавчу заборону на ввезення та розповсюдження друкованої продукції з держави-агресора, російські видавці намагаються обходити обмеження через інтернет-ресурси та соціальні мережі. Він наголосив, що Держкомтелерадіо регулярно проводить моніторинг інтернет-ресурсів і передає його результати до СБУ з пропозиціями щодо блокування сайтів, які порушують законодавство. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4072341-v-ukraini-cogoric-zablokuvali-20-onlajnknigaren-aki-prodavali-rosijski-vidanna.html>

NV. –2025. – 23 груд. Давня історія із Закарпаття. Голлівудська акторка Кетрін Винник зачитала казку для українських дітей у Нью-Йорку. – Інф.

Голлівудська акторка Кетрін Винник зачитала казку «Дерево до неба» для українських дітей у Нью-Йорку. Захід відбувся в рамках поп-апу, організованого ювелірним домом Guzema Fine Jewelry. На ньому зачитали

казки зі збірки «Дерево до неба», зібраних з різних регіонів України фольклористкою Марією Квіткою. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/ketrin-vinnik-zirka-serialu-vikingi-zachitala-kazku-ukrajinskim-dityam-u-nyu-yorku-50570609.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. У Берліні пройшов великий концерт української різдвяної пісні. – Інф.

Активісти зробили українській громаді Берліна концерт «Коляда». Гості театру Delphi мали змогу послухати різдвяні співи. Участь у концерті взяли вокальний театр «Воля», Maria Ustenko Band, хор УГКЦ німецької столиці, Українська капела Берліна тощо. Завітали на вечір і артисти з України – гурт Santarella Гуманітарно-педагогічної академії Хмельницького та «Культурні сили України». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4072343-u-berlini-projsov-velikij-koncert-ukrainskoi-rizdvanoi-pisni.html>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. Вірш Богдана-Ігоря Антонича передали до Музею сухопутних військ в Іспанії. – Інф.

В Іспанії відбулася урочиста церемонія передачі Музею сухопутних військ військової академії міста Толедо перекладу вірша видатного українського поета Богдана-Ігоря Антонича «Слово про Альказар». Подія стала символом військового братерства та спільних цінностей українського й іспанського народів. Про це у Фейсбуці повідомив Юрій Чопик – голова Української громади Іспанії за права, честь і гідність українців. Реалізація проекту стала можливою завдяки спільним зусиллям посольства України в Іспанії, Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК), а також активістки Соні Барабаш Бустело, яка виконала переклад вірша іспанською мовою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4072255-virs-bogdanaigora-antonica-peredali-do-muzeu-suhoputnih-vijsk-v-ispanii.html>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. В Абу-Дабі українська громада провела фестиваль «Коляда 2025». – Інф.

У столиці ОАЕ відбувся фестиваль «Коляда 2025». Захід об'єднав українські громади Абу-Дабі та Дубаю, повідомила у Фейсбуці Українська жіноча ініціатива в ОАЕ (УЖІ). Організатори наголошують, що «Коляда 2025» – це не просто концерт, а простір живої традиції, що допомагає зберігати національну ідентичність та згуртовувати громаду в еміграції. Уже другий рік поспіль фестиваль демонструє міцні зв'язки між українцями в Еміратах. Проведення заходу стало можливим завдяки спільним зусиллям УЖІ, посольства України в ОАЕ, ансамблю української пісні та танцю «Червона калина», української школи «Дивосвіт», спільноти «Українці в ОАЕ» та EatVarenyk. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4072345-v-abudabi-ukrainska-gromada-provela-festival-kolada-2025.html>

Укрінформ. – 2025. – 22 груд. «Різдво з порожнім стільцем»: у Варшаві вшанували пам'ять захисників, полонених і зниклих безвісти. – Інф.

21 грудня на Замковій площі у Варшаві ініціатива «Євромайдан-Варшава» провела акцію пам'яті та підтримки «Різдво з порожнім стільцем». Захід присвятили всім українцям, які цього року не зможуть сісти за святковий стіл зі своїми рідними. Організатори нагадали про жахливу статистику війни, яка розділила мільйони родин. Акція «Різдво з порожнім стільцем» стала нагадуванням міжнародній спільноті, що за кожною цифрою стоїть людське життя та зруйнована доля. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4072180-rizdvo-z-poroznim-stilcem-u-varsavi-vsanuvali-pamat-zahisnikiv-polonenih-i-zniklih-bezvisti.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm